Deset vteřin

Robert Gold

Ležel bez hnutí v posteli, když vtom mu na tváři přistála kapka. Otočil hlavu a nechal vodu sklouznout po líci k suchým rtům, než ji opatrně zachytil jazykem. Nepřetržitý liják dál útočil na zpuchřelé střešní okno. Po noční obloze se převalovala temná oblaka a on nakrátko zachytil záblesk měsíce. Zavřel oči a představil si, jak běží mezi hvězdami, než spočine nohou na kamenitém povrchu měsíce.

Ten se prodral mezerou v mracích a osvítil holou ratejnu. Řekla mu, že má štěstí, když dostal k dispozici velkou místnost v podkroví, obzvlášť když ji má celou pro sebe. On žádné štěstí necítí. V rohu pokoje stojí tři velké krabice se starým oblečením páchnoucím po octu. Slíbila mu, že je odnese do dobročinného obchodu, až bude mít čas, ale neví, kdy to bude.

Těžko se mu věří, že tahle místnost byla někdy ložnicí. Bylo mu řečeno, že když má tolik místa na hraní, mohl by si tady postavit bunkr. Nemohl. Z čeho asi? Copak to nechápe?

Svědí ho kůže na nohách, zastrčených pod dekou. Odhodí ji stranou. Je nová a podivně tuhá, nevypraná, jen vybalená z igelitového pytle. Sedne si a podrbe si nohy, než si na krátké kalhoty od pyžama natáhne tepláky. Pod bosými chodidly ucítí podlahu z tvrdého dřeva. Řekla mu, že koupí koberec s motivem zvířat. Copak si myslí, že je mu pořád pět, a ne skoro deset? Stejně zatím žádný koberec nemají. Zato mu věnovala staré pantofle, prý po tátovi, aby nechodil bos, dokud koberec nepřivezou, ale jsou mu moc velké.

Nikdy žádné bačkory nenosil a nemíní s tím začínat. A taky tomu chlapovi nikdy nebude říkat táto.

Natáhl se a zvedl budík ve tvaru fotbalového míče, dárek od dědečka, který dostal při loučení. Když se na něj dívá, cítí, jak se mu hrnou slzy do očí. A pak zlostně mrskne budíkem na postel. Nechtěl, aby si někdo myslel, že je mrňavý uplakánek. Vzal si s sebou jen tyhle hodiny, tašku s oblečením, malé album fotografií a svůj tajný zápisník se svým jménem vyvedeným velkými písmeny na obálce. Má ho schovaný pod postelí a vytáhne ho jenom tehdy, když je mu moc smutno. Do sešitu si zapsal všechna místa, která navštívil s dědečkem. Nikdy na ně nechce zapomenout.

Postavil se ke dveřím a nepatrně je pootevřel. Z přízemí k němu doléhaly hlasy, nesoucí se domem. Když se naklonil, uviděl světlo odrážející se v zrcadle visícím na chodbě v přízemí. Schody jsou příkré a musí se přidržet zábradlí, aby z nich nespadl. Když mu pokoj ukazovala poprvé, řekl jí, že nemá schody rád. Mívá z nich závrať. Prohlásila, že si na ně brzy zvykne, a usmála se. Věděl, že její úsměv není upřímný. Nikdy nesoudil lidi podle úsměvů, jenom podle očí. Kdykoliv se na něho podívala, její oči se nikdy neusmívaly.

Dveře jejich ložnice zůstaly dokořán. Bylo to poprvé, co na posteli viděl polštáře. Přejel po nich prsty a ucítil, jak jsou sametově hebké. Na toaletním stolku pod oknem stála stříbrná skříňka se skleněným víkem zdobeným sušenými květy. Otevřel ji a vyndal z ní dva zlaté řetízky. Pomalu si je omotal kolem prstů a nechal je spadnout na hřbet ruky. Znovu nakoukl do šperkovnice a opatrně zvedl zlatý prsten se zeleným kamenem. Přidržel ho u očí a natáčel hlavu, dokud kámen neozářil paprsek měsíčního světla, který se prodral škvírou v závěsech. Když stiskl víčka, jasně zelené světlo stále kroužilo v jeho hlavě.

Zdálo se mu, že z chodby za svými zády zaslechl nějaký hluk. Rychle se otočil, ale nikdo za ním nestál. Možná jsou to ty hlasy zezdola. Vrátil prsten do krabičky a pak na něj položil řetízky přesně tak, jak je našel. Zaklapl víko a něžně spočinul prsty na květinách uvězněných ve skle.

Stál na podestě a čekal, až jeho oči přivyknou jasnému světlu. Ložnička vedle jejich patřila bráškovi. Byla tam tma, ale dokázal rozpoznat spícího bratříčka, schouleného pod dekou s obrázkem Spidermana. Místnost voněla čerstvou výmalbou a na podlaze ležel velký koberec s oblíbeným superhrdinou. Ten doručili včas, blesklo mu hlavou. Vypadal celkem suprově, ale hodí

se pro malého kluka. Byla na něm postavená autodráha a nějaká autíčka. Blbiny pro děti, pomyslel si. On hračky nepotřebuje.

Vrátil se na podestu a usedl na horní schod. Když se podíval mezerou v zábradlí, viděl dveře obývacího pokoje. Byly zavřené, ale slyšel, jak ti dva mluví. Zaznamenal i dva další hlasy, které neznal. Znovu ho napadlo, že slyší nějaký hluk, a otočil se ke vzdálenému konci chodby. Tam spal jejich kluk, ale jeho dveře zůstaly pevně zavřené. Naklonil se a napínal sluch, aby zjistil, o čem se baví. Smáli se, ale on nevěděl proč. Opřel si hlavu o zábradlí a zavřel oči. Na okamžik si představoval, že je zase u dědečka. Napřed spolu za větrného dne pouštěli jasně červeného draka a pak si u krbu pochutnávali na toastu a v televizi sledovali Mr. Beana. Zajímalo by ho, co dědeček právě teď dělá, ale když cítil, jak už zase má blízko k pláči, radši na něho přestal myslet a znovu se zaposlouchal do hlasů linoucích se z přízemí, dokud nezaslechl zaskřípání dveří obývacího pokoje.

Když otevřel oči, ty její zíraly přímo na něho.

Zastrčím do batohu dárkově zabalenou lahev značkové whisky Talisker, vyjdu z obchodu s alkoholem a vkročím na hlavní ulici Marnhamu. Večerní zákazníci obchodů se venku mísí s lidmi, kteří odtud denně dojíždějí do Londýna, a teď unaveně míří domů. Na konci ulice je bistro, kde prodávají rybu s hranolky, a já míjím dlouhou frontu, která se od něj vine. Špatně osvětlená postranní ulička, oddělující bistro od zadních vchodů mnoha zdejších restaurací rozesetých podél řeky, je zaneřáděná krabičkami od hranolků. Zahlédnu dva muže, kteří se marně snaží schovat za velkým kontejnerem na odpadky. Oběma je kolem třiceti. Spěšně šňupají kokain z prázdného obalu od ryby. St. Marnham ani sousední obec Haddley, kde bydlím, se nevyhnuly současné drogové kultuře, která jako by se stala běžnou součástí každodenního života.

Hlavní ulice, mířící z centra, se stáčí k Terrace Road, která se táhne podél Temže. Začne krápat, a tak si zapnu bundu a ruce vrazím hluboko do kapes. Přejdu přes ucpanou silnici a vyhnu se spěchajícímu kurýrovi, než se vydám na stezku vedoucí podél vody. Pod železničním mostem mě náhle obklopí ticho, dokud mi nad hlavou nezarachotí vlak. Přede mnou si jakýsi

bezdomovec chystá lůžko z kartonu, aby pod viktoriánskou stavbou přečkal noc. Zezadu zaslechnu přibližující se kroky, napřed značí rychlou chůzi, poté se kolem mě proženou sprintem k zanedbanému muži. Jsou to ti dva, co se schovávali za bistrem. Nejprve na něho zařvou a pak mu seberou papírový pohárek, který si před sebe postaví. Okradou ho o to málo, co měl, a řičí smíchy, dokud je nespolkne tma. Jdu k tomu chudákovi, ale on jenom unaveně pokrčí rameny. Vytáhnu z kapsy desetilibrovku a vtisknu mu ji do ruky.

Stezka kopíruje ohyb řeky a já se dostanu na nejvzdálenější konec obce, kde mě opět vítají pouliční lampy. Déšť se mění ve slejvák a já jsem rád, že před sebou vidím jasně zářící světla Mailerovy restaurace. Stojí na břehu řeky a vznikla přestavbou kamenného skladiště. Časem si získala dobré jméno. Patří Eastu Mailerovi a jeho partnerovi Willu Andrewsovi a za posledních deset let se proslavila nejen zde, ale i v celonárodním měřítku. Loni o Vánocích East vydal svou první kuchařku a představil se v pořadu BBC *Saturday Kitchen.* Jeho vynalézavé recepty, kombinované s jeho svéráznou povahou, znamenají, že se postupně posouvá z místní celebrity na celostátní úroveň. Vezmu to kolem boční zdi skladu a vstoupím na dlážděný dvorek před budovou. Auta jezdí sem a tam pod obrovským kamenným obloukem, a dokonce i za deštivé únorové noci širokopásmové světlomety plní prostor jasným hřejivým světlem. Krátce se ukryju pod markýzou v přízemí, vlnící se v čerstvém větru. Podívám se na mobil a uvidím zprávu od mé šéfové, Madeline Wilsonové. Oznamuje mi, že dorazí za dvě minuty. Je jednou z nejviditelnějších a nejvlivnějších osobností britských médií a já jsem s ní pracoval skoro deset let. Prvních pět roků jsem působil jako reportér v celostátních novinách, kde byla šéfredaktorkou, a v posledních pěti letech jsem se věnoval investigativní žurnalistice na předním zpravodajském serveru ve Spojeném království, který řídí. Je jak kreativní, tak vynalézavá, a vždycky brutálně upřímná. I když to někdy znamená, že vede náš zpravodajský web s očekáváními, která mohou působit jako téměř nesplnitelná, za všech okolností trvá na přesnosti toho, co publikuje, a od tohoto požadavku nikdy neustoupí. Po celou svou kariéru bojovala za spravedlnost a férovost a totéž očekává od všech svých spolupracovníků. V jádru každého příběhu, který vypráví, se musí skrývat pravda, což je závazek, který zdědila po svém otci Samovi.

Sam je novinář ze staré školy, majitel a šéfredaktor *Richmond Times,* kde jsem stejně jako Madison začínal svou kariéru. Po smrti mé matky mě Sam vzal pod křídlo, už je to skoro jedenáct let. Protože jsem se svým tátou neměl od tří let prakticky žádný opravdový vztah, Sam se stal otcovskou figurou v mém životě.

„Bene!“ zavolá na mě Madeline a vystoupí z auta. Přivítáme se krátkým obejmutím a hned nato jí začne zvonit mobil. Pohlédne na obrazovku a hovor odmítne. „Požírači času,“ sdělí mi důvěrně, než se znovu ponoří do auta, aby ze zadního sedadla vzala zabalený dárek. „Dennisi, pošlu ti zprávu, až budu hotová,“ oznámí svému řidiči. „Počítej tak kolem jedenácté.“ Přikývne, a pak spolu vyrazíme ke vchodu do restaurace.

„Sama jsi nepřivezla?“ podivím se.

„Nabídla jsem se, že se u něho zastavím a vyzvednu ho, ale odsekl, že trefí sám.“

„Stále neústupně nezávislý,“ poznamenám a otevřu Madeline dveře.

„Přijede tím zatraceným autobusem. Navrhla jsem, že mu zaplatím taxík, ale škoda mluvit. Vždyť ho znáš, Bene – vždycky všechno ví nejlíp.“ Usměju se a nemůžu se ubránit pomyšlení, kolik Samovy tvrdohlavosti jeho dcera zdědila. „Je mu čtyřiasedmdesát,“ vrtí hlavou, „a stále ještě každý týden redakčně zpracovává noviny. Nemám tušení, jak to zvládá, nebo jestli z toho má nějaký zisk.“ Zvednu obočí a Madeline pokračuje: „Nabídla jsem se, že mu z vlastních peněz zaplatím pomocného redaktora. Víš, co mi odpověděl?“

„Ne.“

„Že není případ pro charitu. Nikdy jsem netvrdila, že je, ale vidím, že vydávání novin je pro něho stále těžší a těžší, jenže on odmítá zpomalit. Kdo si dneska kupuje inzertní prostor v místních novinách? Každou nabídku pomoci odmítne mávnutím ruky a netýká se to jenom toho jeho plátku. Řekla jsem mu, že mu seženu paní na úklid – přišla by jen párkrát týdně po ránu – ale on nechce, aby někdo chodil k němu do bytu a hrabal se mu ve věcech. Jednou si skutečně přivodí infarkt.“ Madeline se usměje, když si oba vzpomeneme na noční úprk do nemocnice. Stalo se to loni na podzim a naštěstí se ukázalo, že Samův *infarkt* nebylo nic horšího než přemíra sýra a archivního portského.

Madelinin mobil zazvoní znovu.

„Netuším, kde lidi berou moje číslo," posteskne si a znovu hovor odmítne. „Já tu Carolyn zabiju, jestli ho rozdává každému, kdo tvrdí, že má pro mě exkluzivní zprávu světového významu." Pracovat jako Madelinina osobní asistentka vyžaduje obrovskou dávku trpělivosti. Přistoupí k maître d' a představí se, protože máme na její jméno rezervovaný stůl, ale než nás k němu personál stačí dovést, z otevřené kuchyně vyjde East Mailer.

„Madeline!" zvolá a blíží se k ní s doširoka otevřenou náručí. Měří dva metry, dlouhé černé vlasy má pevně stažené do culíku a na hlavě mu svítí jasně červený kuchařský šátek bandana, takže ho nelze přehlédnout. „Proč jsi mi neřekla, že tu dnes večer budeš? Připravil bych ti nějakou specialitu," vyčítá jí vesele, zatímco hosté po celé restauraci se po něm otáčejí.

Madeline mu nejprve pošle vzdušný polibek a potom ho pevně obejme paží kolem pasu. „Tady je vždycky všechno speciální," odpoví se smíchem. Madeline a East uzavřeli v posledních ročnících školy nezničitelné přátelství a od té doby jsou si blízcí. „Jsme tady, abychom oslavili Samovy narozeniny – pokud se vůbec ukáže," sdělí mu, když nás doprovází ke stolu s úchvatnou vyhlídkou na řeku. „Letošní oslava sice bude skromnější, ale Sam nepotřebuje žádnou výmluvu, aby si s gustem pochutnal na druhé porci tvého fantastického rybího nákypu."

„Nech to na mně," odpoví. Mávne na barmana, který se pilně otáčí za dřevěným pultem. „Šampaňské na účet podniku. Můj dárek našemu oslavenci," dodá, když si všimne, že do restaurace právě vstoupil Sam a provozní ho vítá. East ho pozdraví tím, že mu položí svou obrovskou ruku na rameno a málem si ho zastrčí do podpaží. „Pane Hardy, slyšel jsem, že dneska oslavujeme."

„Nejsem tady, abych působil pozdvižení," odpoví Sam a zvedne jeho ruku v předstíraném protestu.

Číšník nalije tři sklenky šampaňského a odstoupí. „Dej si s námi skleničku," vyzve Madeline Easta.

„Rád bych, ale dnes večer řídím kuchyni."

Samovi se rozsvítí oči a plný očekávání pohlédne na šéfkuchaře. „Bude rybí nákyp?"

„Už na něm pracuju," odpoví a stiskne Madeline ruku. „Můžu si tě později na pět minut ukradnout, jestli se ti podaří od nich utéct?" zeptá se tiše. „Rád bych si s tebou promluvil v soukromí."

„Všechno v pořádku?" zbystří moje šéfová.

„V naprostém. Užijte si večeři," odpoví East, než zmizí v kuchyni.

„Omlouvám se za zpoždění," kaje se Sam a vypije půl sklenky šampaňského dřív, než se posadí. „Connie se zastavila na pozdní oběd a ztratili jsme pojem o čase."

„Neříkej mi, že nemáš na nic chuť."

Sam potřese hlavou. „Maddy, padám hlady. Od snídaně jsem nesnědl ani sousto." Dál se napájí šampaňským. „Když jsem se zmínil, že se Connie stavila na pozdní oběd – "

Madeline zvedne ruce. „Tati, my přesně víme, co tím myslíš, a podrobnosti znát nepotřebujeme." Otočí se ke mně a zavrtí hlavou.

„Myslel jsem, že v domě nejvíc kamarádíte s paní Wasneskyovou," poznamenám.

Sam se zakření. „Kamarádím, ale momentálně je v Polsku. Jela navštívit matku. Vrátí se zítra v noci."

„Matku?" užasne Madeline. „Kolik je paní Wasneskyové let?"

„Jako mně – křepkých čtyřiasedmdesát. Její matka minulý týden oslavila sto první narozeniny. Obyvatelé Varšavy jsou zocelení." Ukáže nám fotografii, na které zmíněná dáma slaví své narozeniny panákem vodky. „Taky jsem byl pozván, ale Polsko v únoru je silný kafe i na mě." Sam sáhne do kbelíku s ledem pro lahev a dolije si sekt.

Madeline se usměje, skloní se a zvedne balík postavený vedle židle. „Všechno nejlepší k narozeninám, tati!" zahlaholí a podá mu dárek přinesený z auta.

„Copak to tu máme?" Natáhne se přes stůl pro něco, co vypadá jako velký zarámovaný obraz. Zatímco Sam trhá drahý balicí papír, moji pozornost upoutá skupina čtyř žen, usazená u koktejlového baru. Objednávají si v rychlém sledu jeden gin a martini za druhým, a já bych přísahal, že jedna z nich zmínila moje jméno. Madeline krátce zachytí můj pohled, ale nic neřekne.

Sam odtrhne poslední kus papíru a opře rám o stůl před sebou. Madeline na něho přes rám nevidí, zato mně neujde, jak Sam zvedl ruku k tváři.

„To je tvůj úplně první –," spustí jeho dcera.

„Já vím, co to je," odpoví a otírá si oči. „Můj první článek z titulní strany z dvacátého osmého září devatenáct set sedmdesát tři. Nikdy by mě nenapadlo, že ho znovu uvidím."

Sam mi podá zarámované vydání *Richmond Times* staré přes padesát let, pak vstane a obejme dceru. „Kdes to proboha vyštrachala?“

„Možná tomu nebudeš věřit, ale mám všemožné zvláštní kontakty,“ odpoví a obejme otce.

„Schovávám si každý výtisk od října sedmdesát tři…“

„V té své zatracené garáži,“ dodá Madeline a zasměje se.

„Ale o tenhle jsem přišel, když jsem začal bydlet s tvou matkou. Pořád uklízela a vyhazovala důležité věci.“

„Určitě se jí po tobě také stýská,“ míní Madeline a pošle mu přes stůl vzdušný polibek. Sam se zase posadí. Já se s její matkou nikdy nesetkal, rodiče měla dávno rozvedené, když jsem ji poznal, ale několikrát naznačila, že manželství jejích rodičů bylo hodně divoké.

Opět se otočím, když se za mnou ozve výbuch smíchu. Tentokrát stoprocentně vím, že jedna z žen o mně mluvila.

„Ignoruj je,“ poradí mi Madeline. Zaslechla stejný komentář. Natáhne se přes stůl. „Ty ti za to nestojí, Bene.“

Přeložila Jana Vlčková